

શ્લોક : ૧

અદ્ભુત રવરૂપવાળા યમુનાલુણે નમન

નમામિ યમુનામાં સકલ શિદ્ધિહેતું મુદા
મુરારિ પદપંકજ રસુરએમણ રેષ્ણુલટામું ।
તટરથનવકાનન પ્રકટમોદપુષ્પામબુના ॥
સુરાસુરસુપૂજિતરમરપિતુઃશ્રીયં ખિમતીમું ॥૧॥

શાસ્ત્રાર્થ : નમામિ = નમન કરું છું, યમુનામાં = યમુનામુ + સહં = યમુનાશુને હું, સકલશિદ્ધિહેતું = સર્વ શિદ્ધિઓના હેતુરૂપ, મુદા = આનંદથી, મુરારિપદપંકજ = ફૃષ્ટાના ચરણાઙ્કમણ, રસુરતુ = ઋગ્રા મારતી, આમણ = ચણકતી, રેષ્ણુ = વાલુણ (રેતી), લિલટામું = છવાયેલી, તટરથા = તટ પર (કિનારે) રહેલાં, નવ = નવું, કાનન = વન, પ્રકટમોદ પુષ્પ = ખીલેલાં પુષ્પોથી સુવાસિત, આમણા = જલવાળા, સુર = દેવ, અસુર = દાનવ, રાક્ષસ, સુપૂજિત = સારી રીતે પૂજાયેલા, રમરપિતુઃ = સ્મર એટલે ડામદેવ, તેના પિતા એટલે શ્રી ફૃષ્ટા, શ્રીયં = શોભા, સુંદરતા. ખિમતીમું = ધારાદુરનારા.

ભાવાર્થ : પુષ્ટિમાર્ગની કર્વ ક્રિદ્ધિઓને આપનારા, મુર ઈંદ્રના અરિ (શત્રુ) શ્રી ફૃષ્ટાના ભરણ કમળથી ઊડેલી તેજકલી બળકતી વાલુણ (રેતી)થી છવાયેલા, કિનારા પરણા નવા વનમાં ખીલેલાં પુષ્પોથી સુવાસિત બનેલા જલવાળા, દેવ અને દાનવો વડે ઈંધ્ય ભાવવાળા અને ડામ ભાવવાળા ભહ્તો (વડે) જાણી રીતે પૂજાયેલા અને રમરણા (ડામદેવણા) પિતા શ્રી ફૃષ્ટાચંહની શોભાને- ઔષ્ઠર્યને ધારણ કરનારા શ્રી યમુનાલુણે હું આનંદપૂર્વિક નમન કરું છું.

શ્રી ફૃષ્ટાના ભરણાકરિંદની રજ થઈ શોભી રહ્યાં
ક્રિદ્ધા અલૌંઘિ આપનારાં વંદુ શ્રી યમુનાલુણે
સુપુષ્પની સુવાસથી જંગલ બધુ મહેણી રહ્યું,
ને મંદ શીતળ પવનથી જળ પણ સુગંધીત થઈ ગયું
પૂજે સુકાસુર રનોછથી વળી કોવતા ઈવી લુંવો,
વંદન કરું શ્રી યમુનાલુણે શ્રી ફૃષ્ટા આશ્રય આપજો ॥૧॥

